



Attīstības komiteja

2018/0356(NLE)

13.9.2019

ATZINUMA PROJEKTS

Sniegusi Attīstības komiteja

Starptautiskās tirdzniecības komitejai

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Vjetnamas Sociālistisko Republiku (06050/2019 – C9-0023/2019 – 2018/0356(NLE))

Atzinuma sagatavotājs: *Tomas Tobé*

PA_Leg_Consent

ĪSS PAMATOJUMS

Jau gadu desmitiem ES un tās dalībvalstis ir sniegušas ieguldījumu Vjetnamas attīstībā daudzās dažādās nozarēs un dažādos reģionos un provincēs. Gadu gaitā valsts ir pieredzējusi vienu no straujākajiem izaugsmes tempiem *ASEAN* (Dienvidaustrumāzijas valstu asociācija) valstīs, kļūstot par arvien pievilcīgāku Eiropas un citu pasaules reģionu partneri. Saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju laika posmā no 2000. gada līdz 2014. gadam Vjetnamas vidējais IKP pieauguma temps bija aptuveni 6 %.

Vjetnamas nolīgums ir visvērienīgākais un visaptverošākais brīvās tirdzniecības nolīgums, ko ES jebkad noslēgusi ar valsti ar vidējiem ienākumiem. Tādējādi tas rada jaunu atskaites punktu Eiropas sadarbībai ar jaunajām tirgus ekonomikas valstīm. Ar to tiks ne tikai likvidēti 99 % muitas nodokļu precēm, bet arī atvērti Vjetnamas pakalpojumu tirgi ES uzņēmumiem. Saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem BTN varētu veicināt Vjetnamas ekonomisko uzplaukumu līdz pat 15 % IKP, eksportam no Vjetnamas uz Eiropu pieaugot par vairāk nekā vienu trešdaļu.

Dienvidaustrumāzijas galvenais mērķis ir noslēgt reģionu BTN ar visām desmit *ASEAN* valstīm; darījums ar Vjetnamu (ES otro lielāko tirdzniecības partneri reģionā) būtu nozīmīgs solis šajā virzienā.

Nolīguma mērķis ir veicināt abu pušu ilgtspējīgu attīstību. Tas ietver saistības aizsargāt iedzīvotāju pamattiesības darbavietā, plašākas cilvēktiesības un vidi. Tā mērķis ir arī atbalstīt Vjetnamas centienus panākt ekonomikas izaugsmi un attīstību visu iedzīvotāju labā.

Reaģējot uz bažām par darba tiesībām un vidi, BTN ir ietvertas saistības īstenot Starptautiskās Darba organizācijas pamatstandartus (piemēram, par brīvību iestāties neatkarīgās arodbiedrībās un bērnu darba aizliegumu) un ANO konvencijas (piemēram, par klimata pārmaiņu apkarošanu un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanu).

Neraugoties uz ekonomiskajiem ieguvumiem, ko sniedz brīvās tirdzniecības nolīgums ar Vjetnamu, daudzas ieinteresētās personas ir paudušas iebildumus saistībā ar cilvēktiesībām. Politiskās pārmaiņas Vjetnamā nav notikušas tikpat strauji, cik ir attīstījusies ekonomika. Valsts joprojām ir vienpartejiska valsts, kurā opozīcija netiek pieļauta. Tajā pastāv liela plašsaziņas līdzekļu nebrīvība („Reportieru bez robežām” preses brīvības indeksā 2018. gadā valsts ierindota 175. vietā no 180).

Neraugoties uz iepriekš minētajām bažām saistībā ar cilvēktiesībām, atzinuma sagatavotājs uzskata, ka BTN noslēgšana būs gan ES, gan Vjetnamas interesēs. Tādēļ, ņemot to vērā, atzinuma sagatavotājs iesaka sniegt piekrišanu šim nolīgumam.

Attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Starptautiskās tirdzniecības komiteju ieteikt Parlamentam sniegt piekrišanu priekšlikumam Padomes lēmumam par brīvās tirdzniecības nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Vjetnamas Sociālistisko Republiku, no otras puses. (2018/0356(NLE))